პროლეტარიანებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОММУНИСТ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

№ 69 (19211) შაბათი, 23 მარტი, 1985 წელი. ფასი 3 კაპ.

საქ. სსრ ეროვ. ბიბლიოთეკა

პირველი კვარტალი იწურება, ვუმატოთ ტემპს!

ᲓᲘᲓი სირთულის წინაშე აღმოჩნდა რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობა მიმდინარე წლის თებერვალში. დიდთოვლობამ, ტრანსპორტის მკვეთრმა დაცვენამ, სათბობ-ენერგეტიკული რესურსების შეზღუდვამ, ტრანსპორტის მუშაობის რიტმის დარღვევამ ძალიან გაართულა მრეწველობისა და სხვა დარგების ნორმალური მოქმედება.

მიუხედავად ამისა, წარმატებები შესრულდა ორი თვის დაკალკულირებაში, გვქონდა ადგილებიდან დამზადდა თერმეტი ᲛᲘᲚᲘᲝᲜᲘᲐᲠᲘ პროდუქცია და, რაც მეტად მნიშვნელოვანია, წარმოების მოცულობის ტემპის ზრდის მხრივ შენარჩუნებულია იანვრის მაჩვენებელი — 6,6 პროცენტი. რეალიზებულია შრომის ნაყოფიერების ვადების ზრდასთან დაკავშირებული ვალდებულებანი.

ᲐᲛᲐᲓᲐ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲓᲐᲛᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ ᲛᲝᲐᲚᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘᲗ, ᲠᲝᲛᲚ

პარტიული ცხოვრება: მეცხოველეობა და კომუნისტები

ლაგოდეხის რაიონი ერთ-ერთი მრავალდარგოვანი რაიონთაგანია. სხვა ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, რესპუბლიკაში წარმოებული ლაგოდეხის პარკის 17.1 და თამბაქოს 33.1 პროცენტი სწორედ ლაგოდეხელ მწარმოელთა ანგარიშზეა. მარშან აქ სულ ეგზომ 220 ტონაზე 8 ტონით მეტი აბრეშუმის პარკი დაამზადეს. მაგრამ შეთამხმეკოებმა გვარიანად წაიბორძიკეს: 7800 ტონა საგეგმის 2600 ტონა თამბაქოს ფოთოლი დაალეს. მძიმე მდგომარეობა ბოსტნეულის დამზადებაშია—მარშან გეგმის შესრულება მხოლოდ 56 პროცენტით უზრუნველყვეს.

და მაინც რაიონის სახალხო მეურნეობის ყველაზე ჩამორჩენილი დარგი მეცხოველეობაა. პირდაპირ უნდა ითქვას, რომ ამ მხრივ აქ პარტიული ორგანიზაციები, კომუნისტები დამფიქრებელ გულგრილობას იჩენენ.

მაინც რა მდგომარეობა რაიონის საზოგადოებრივ მეცხოველეობაში? ფერმებში ბუღალტრული და ზოოტექნიკური აღრიცხვისადმი უსახსოვნობებენი დამოკიდებულება; სანაშენე დეკეულების უხეირო მოვლა-პატრონობა; პირუტყვის ბასობრივი ბერწობა; ინვენტარიზაციის და კომპლექსური დოკუმენტური რევიზიის დაუდგენელ მოწმობა; მსხვილფეხა პირუტყვის დაკაკლისი; სანაშენე პირუტყვის ჯაუფიდან ჯგუფში თვითნებურად გადაყვანა და სხვა.

აი, სწორედ აქ ჩამოთვლილი დარღვევები ჰქონდა მხედველობაში პარტიულ ლაგოდეხის რაკომის ბიუროს კონკრეტულ დამნაშავეთა დასჯისას. სასტიკი საყვედური საალრიცხო ბარათში შეტანით გამოეცხადათ: ბიუროსნის კოლმეურნეობის გამგეობის თავმჯდომარეს ა. ბარხალაძეს, მოავარ ბუღალტერს უ. ღუღუნაშვილს და მოავარ ზოოტექნიკოს კ. დეკო

ს; ულიანოვკის კოლმეურნეობის გამგეობის თავმჯდომარეს გ. ობაშვილს, მოავარ ბუღალტერს ვ. ჩიკვილაძეს, მოავარ ზოოტექნიკოს ვ. კირკალიძეს და ხარეკაზნო კომბინის თავმჯდომარეს ნ. ნარანდოშვილს, საკვებფრი — ვარდისუბნის კოლმეურნეობის თავმჯდომარეს შ. კაკაბაძე და სახალხო კონტროლის ჯგუფის თავმჯდომარეს ზ. ხიდიშვილს...

დიახ, ამდენი ხელმძღვანელი და სპეციალისტი დაისაჯა გასული წლის დამლევს და ისიც მხოლოდ ერთ დარგში — მეცხოველეობაში დაშვებული უხეირო დარღვევებისათვის. ახლა დავდოთ ქუდი და ვთქვათ სამართალი: ხელმძღვანელი და მთავარი სპეციალისტები, თანაც კომუნისტები, ასე უსულგულოდ რომ ეკიდებიან თავიანთ ნვიძლ საქმეს, მაშინ როგორ შრომეულ რაღა მოვთხოვოთ?...

განცალკევებას იწვევს თვით პარტიის რაკომის პოზიციაც: აბა, დაკვირდით დასალ კომუნისტებს, თუ მათში ერთი პარტიული ორგანიზაციის მდივანი მაინც ერიოს. არადა, ეს უნებლიეთ ისეთ შთაბეჭდილებას ქმნის, თითქოს რაიონის თექვსმეტ კოლმეურნეობაში საერთოდ არც კი არსებობდეს პარტიული ორგანიზაცია, თითქოს კოლმეურნეობის სამეურნეო მაჩვენებლებისა და საშემსრულებლო დისციპლინასთვის ზრუნვა, შესრულების შემოწმება და კონტროლი სულაც არ მოეთხოვებოდეს პარტიული ორგანიზაციის მდივანს. ვინ უნდა იზრუნოს ფერმებში პარტიული გაკვლევის გასაძლიერებლად, კომუნისტების, ყველა მეცხოველის პასუხისმგებლობის ასამაღლებლად? „პარტიული კომიტეტის უშუალო ამოცანა ის არის, — აღნიშნა ამხანაგმა ე. ა. შეკერდნაძემ ზაორნაა გამართულ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მე-18 პლენუმზე, — რომ ამჩნევდნენ სამეურნეო ხელმძღვანელის ნაკლოვანებებს, მხარს უჭერდნენ ამ ხელმძღვანელებს, თუმცა როცა საჭიროა, ამხანაგურად აკრიტიკებდნენ, რჩევას ძალავდნენ“.

და სწორედ ამის გაუთვალისწინებლობამ, პარტიულ-ორგანიზატორული მუშაობის შესუსტებამ გამოიწვია მეტწილ კოლმეურნეობათა ხელმძღვანელებისა და სპეციალისტების უგულგრილო, უინიციატივო მუშაობა. და აი, შედეგიც — მეცხოველეობის დარგი ვერა და ვერ წავიდა წინ. ფაქტები? ინებეთ: მარშან თითოეულ საფურაკე ძროხაზე საგეგმო 1950-ის ნაცვლად 324 კილოგრამით ნაკლები რძე მოიწველა, ანუ წარმოების გეგმის დაკლდა 744, სახელმწიფო შესყიდვის გეგმის — 317 ტონა რძე.

განსაკუთრებით მძიმე მდგომარეობა შეიქმნა ნამატის მიღებაშენარჩუნებაში. 1982 წელს მიღებულია 2.374 ხბო, ანუ ყოველ ას სულზე საგეგმო 80-ის ნაცვლად მხოლოდ 35. მომდევნო წელი უფრო გულდასაწყვეტი გამოდგა: 1983 წელს მიიღეს 2249 ხბო, რაც საგეგმო მაჩვენებელს 388-ით, ხოლო წინა 1982 წელს 125 სულით ჩამოუვარდება.

სპეციფიკურად, ვერც შარშან მოხდა რაიმე სასიკეთო გარდატეხა: ყოველ ას სულ დედაინუტყვზე საგეგმო 80 სულის ნაცვლად მიღებულია მხოლოდ 56 ხბო, რაც 12 სულით ნაკლებია საშუალო რესპუბლიკურ მაჩვენებელზე, ყოველ ას ძუძუზე კი საგეგმო 1000 გოჭის ნაცვლად— 729 სული. ეს წინა წლის მაჩვენებლზე ბევრად უარესია.

აი ასეთ სურათზე ტრადიციისამებრ იტყვიან ხოლმე: კომენტარი ზედმეტია. მაგრამ, ვფიქრობთ, ამჯერად უნდა დავაოქროთ ეს ტრადიცია და სასრნაადმდეგო მოსაზრება გამოვთქვათ: პირიქითა, სწორედ ახლაა საჭირო და აუცილებელი კომენტარი.

პირუთვნელად და გადაჭრით უნდა ვთქვათ, რომ მეცხოველეტერს და მთავარ ზოოტექნიკოსს პარტიული სასჯელები დაედოთ. კოლმეურნეობამ შარშან ვერ შეასრულა რძისა და ყვერცხის წარმოების გეგმა. მოიკოჭლეს საშემსრულებლო დისციპლინა. რას აკეთებს პარტიული ორგანიზაცია ჩამორჩენის დასაძლევად? ბევრს არაფერს! პარტიული კრებები გადატვირთულია სამეურნეო საკითხების ვალმოსახდელი განხილვით. უკანასკნელი პარტიული კრებაც 1984 წლის 23 აგვისტოთი თარიღდება! იქიდან მოყოლებული, წლეულდელ შუა თებერვალდე ოქმების ყურნალში სიტყვაც აღარავის ჩაუწერია!

რა ექნათ, — თავი იმართოთ ვ. ბაძგარაძეს, — მინდვრად იმდენი საქმეებია, ამისათვის ვეღარ ვიცლით!

პარტიული კომიტეტის მდივნის ნათქვამი აშკარად მეტყველებს დაბალი ინტელექტუალური დონეზე. ეს იმიტომაც ხდება, რომ იდეოლოგიური მუშაკები სათანადოდ ვერ სწავლობენ, არ იკითხენ კოლმეურნეობებსა, სხვა შრომითი კოლექტივებს სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების კონკრეტულ და სპეციფიკურ პრობლემებს.

დასასრულ, მინდა აქ მოვიყვანო ერთი თითქოს უმნიშვნელო, მაგრამ მეტისმეტად დამახასიათებელი დეტალი, რომელიც, ალბათ, ბევრ რამეზე მეტყველებს. შედარებისა და თვალსაჩინოებისთვის ძალიან მინდოდა ამ წერილში ყოფილიყო შემდეგი ციფრები: რა უნდა დასკვნომდა შარშან რაიონს გეგმის მიხედვით ერთი ცენტნერი რძისა და ხორცის წარმოება და ფაქტობრივად რა დაუჯდა. ეს სურვილი პარტიის რაკომის მუშაკებს რომ განეუცხადე, გაეცინათ: ჯერ ისევ თებერვალია და სანამ ბალახსს არ გამოიყენენ, მაგის გაგება შეუძლებელია. კეთილი, მაშინ 1983 წლის მონაცემები მაინც გამაცანით-მეთქი. ეგ შეიძლებო, მითხრეს და ამ ციფრების მოპოვება პარტიის რაკომის სოფლის მეურნეობის განყოფილებას დაეკალა. ამ დილასვე იქნებო, — ფამიდეგლი. მერე მითხრეს, სადილოობამდე მოგვიტანენო. თანდათან ვადამ საღამოსკენ გადაიწია, ბოლს კი მეორე დილამდე, ზეგამდე. ხან აგროსამრეწველო განერთიანებაში რეკავდნენ, ხან — რაიაღრიცხვაში, ხან თურმე სწორედ „ის კაცი“ არ გამოჩენილიყო სამსახურში, ხან „ეს კაცი“ წასულიყო სხვაგან...

მოკლედ, ამოიწურა ჩემი მოლოდინი და ლაგოდეხიდან ისე წამოვედი, მაინც ვერ გავეცანი იმ საჭირო ციფრებს, მაგრამ აქ საგანგაშო არა არის რა: ამით არც სტატია დარჩა დაუბეჭდავი, არც ლაგოდეხის რაიონის მეცხოველეობას მიადგება უფრო მეტი ზიან-ზარალი. ოღონდ ერთ რამეს კი ნათელი მოეფინა: ლაგოდეხში უნდა მოწესრიგდეს აღრიცხვა, მეტი პატივი სცეს როგორც პარტიულ, ისე სამეურნეო დოკუმენტებს, შეიმუშაონ მუშაობის ისეთი სტილი, რომელიც აამაღლებს ადამიანთა პასუხისმგებლობას — უპირველეს და უმთავრეს პირობას სიიმისოდ, რომ თითოეული კომუნისტი, მეურნეობათა ხელმძღვანელი თუ როგორი მშრომელი არ ინერდეს უდარდელობას მინდობილ უბანზე საქმის მდგომარეობისათვის. მეცხოველეობა ხომ დამკვირვები უბანია.

ჯ. მეხრიშვილი,
„კომუნისტის“ სპეც. კორ.

„კომუნისტი“ ეძიებს რეზერვებს

რძის შემცვლელი იგივე რძეა

რატომ არ იყენებენ ზოგიერთ ფერმაში სიალს

რძე და რძის ნაწარმი ადამიანის შეუცვლელი საკვებია. ამ პროდუქტებს მოიხმარე ბ ელი წლითიწლობით სულ უფრო მეტს თხოულობს. მიუხედავად ამისა, რომ ეკანასკნელ დროს მეცხოველეობის ფერმებში რძის დამზადებამ ერთიმ იმატა, მოსახლეობას ჯერ კიდევ სამყოფად ვერ ვაწვდით ამ პროდუქტებს.

ამიტომ რძის დამზადების გაფდიდება ჩვენი მეცხოველეების სპპატიო ამოცანაა. ცხონელია, რომ რძე დიდი რაოდენობით იხარჯება თვით ფერმებში მოზარდეულის გამოსაკვებად. თითოეულ ხბოს საშუალოდ 200-250 კილოგრამამ მოუხდელი რძე სჭირდება. ამ ციფრს თუ ხბოების საერთო რაოდენობაზე გადავიანგარიშებთ, დავრწმუნდებით, რომ რესპუბლიკამი მოუხდელი რძის 15-16 პროცენტზე მეტი ხბორების გამოსაკვებად იხარჯება; ეს პრობლემა რომ გადაწყდეს, მკვეთრად უნდა შეეამცირათ ხბორების გამოსაკვებად მოუხდელი რძის გამოყენება. უკანასკნელი წლების მონაცემებით, ჩვენს რესპუბლიკაში მარტო სამ თვემდე ხბორების გამოსაკვებად 45-50 ათას ტონაზე მეტი რძე იხარჯება. ეს ხომ იგივე რძეა? ამ რაოდენობის რძის ნახევარს მაინც თუ დაეზოგადით რძის შემცვლელით ხბორების გამოკვებით, მაშინ მოამხარებელი დამატებით დიდძალ რძეს მიიღებდა.

ორიოდე სიტყვა რძის შემცვლელზე: ხბორების გამოსაზრდელად საბჭოთა კავშირში ფართოდ იყენებენ რძის შემცვლელს. რისგან მზადდება რძის შემცვლელი? ამ საკვების ძირითადი შემადგენელი კომპონენტებია მოხდილი რძის ფხვნილი, პარკოსნეული, ძვალხორცისა და გამომშრალი სისხლის ფხვნილი და სხვა. ამასთან ეს პროდუქტები დეფიციტური და ძვირია. ხბორების ამ შემცვლელით გამოკვება ხელს უშლის მეცხოველეობის რენტაბელობას.

საქართველოს ზოოტექნიკურ-საეტერინარო სასწავლო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერმა მუშაკებმა შეიმუშავეს მოუხდელი რძის შემცვლელის ახალი რეცეპტი, დამზადების ტექნოლოგია და გამოყენების წესი.

ჩვენეული რძის შემცვლელის ძირითადი შემადგენელი კომპონენტი სოიის შრობის ფხვნილია. ცნობილია, რომ სოიის შრობი მდიდარია ბელნარეული წარმოშობის სრულფასოვანი ცილით, რომელიც თავისი შედგენლობით რძის ცილისნაირია და შეიცავს მოზარდეულს ორგანიზმისათვის საჭირო თითქმის ყველა ამინომჟავას. გარდა სოიის შრობისა, რძის შემცვლელს დასამზადებლად ვიყენებთ მზესუმზირას ზეთს, შაქრის ფხვნილს, ფოსფორმჟავა ნატრიუმს მარილს, კაზეინს, სუფრის მარილს, ვიტამინებს, მიკროელემენტებსა და წყალს. ამ რეცეპტით მზადდება პასტა-კონცენტრატი. ეს ხბორების საკვების საწყისი პროდუქციაა. ამ პასტა-კონცენტრატისგან ადგილზე, უშუალოდ ფერმაში (ერთი წილი პასტა-კონცენტრატს სამ წილ წყალში განხვნიან) მზადდება რძის შემცვლელი. ერთი კილოგრამი პასტა-კონცენტრატის ღირებულება (ადგილზე მიტანით) 35-36 კაპიკი; მისგან დამზადებული კილოგრამი რძის შემცვლელი კი 9-10 კაპიკი ჯდება. ეს მაშინ, როცა მოუხდელი რძის შესასყიდი ფასი 30-32 კაპიკია. სათანადო გაანგარიშება გვიჩვენებს, რომ ერთი ცენტნერი რძის შემცვლელის გამოყენებით შეიძლება სახელმწიფოს დამატებით მივაყოფთ ამდენივე მოუხდელი რძე. ამით მეურნეობა ყოველი დაზოგილი ცენტნერი რძიდან 25-30 მანეთს მოიგებს. ერთი ხბოს გამოკვებაზე 150-160 კილოგრამი რძე დაიზოგება. ეს ფულად 45-48 მანეთს ფლობს. როგორც ეზედავთ, რძის შემცვლელს გონივრული გამოყენებით დამატებით დიდძალ რძეს მივიღებთ. ეს უდიდესი რეზერვია.

რძის შემცვლელი პასტა-კონცენტრატი საკმაოდ წესით მზადდება ჩვენთან — საქართველოს ზოოტექნიკურ-საეტერინარო სასწავლო-კვლევითი ინსტიტუტის ქიმიურ-თერაპევტიული და ბიოლოგიური პრეპარატების ექსპერიმენტულ ქარხანაში.

რესპუბლიკური ორგანოების დადგენილებით ექსპერიმენტული ქარხნის რძის შემცვლელი პასტა-კონცენტრატის დამამზადებელი სამქრო რეკონსტრუირებულია და ახლა ქარხნას შესაძლებლობა აქვს წელიწადში 600-700 ტონა პასტა-კონცენტრატი მიაწოდოს ფერმებს. ამით დამატებით 2.500 ტონა მოუხდელ რძეს მიიღებს მომხმარებელი. ამავე დადგენილების საფუძველზე ინალოგიური სამქროები ამოქმედდა გუთაისანის, ბოგდანოვკის, ახალქალაქის, ხობის, საჩხერის და აბაშის რაიონებში. ასე რომ, მოუხდელი რძის მიღების დიდი რეზერვები უკვე გვაქვს, და თუ მას მთლიანად და გვიგიალანად გამოვიყენებთ, დიდძალ ეკონომიას მივიღებთ. რძის შემცვლელის გამოყენებას მთელი რიგი რაიონების საზოგადოებრივ მეურნეობებში სერიოზულად და გულმოდგინედ მოეკიდნენ, რადგან ამით დაინტერესებული არიან, რაიონების პარტიული და სამეურნეო ორგანოები. ასეა გარდაბნის რაიონის კრწანისის კომბინატში, კრწანისის სასწავლო-ექსპერიმენტულ მეურნეობაში, ვილების გათვალისწინებით.

საქართველო ერთ-ერთი პირველი გადავიდა სანიტ ლიოთეკო კოლექტორებზე. საშუალებთ ნოგნეზის ბაზაზე ეს კოლექტორები ახალ ფორმაზე. ეს კოლექტორები დამაკავშირებელი ბმულია ფერმასა და ბაზრებს შორის, მუშაობის ეს მეთოდი საშუალებას გვაძლევს უფრო ზუსტად დავგეგმოთ და უზრუნველყოთ საჭირო ლიტრაჟით ლ ინ ტ ა ბ ი ს ა ნ ა ბ ა ლ ი (ა ბ ა ლ ი) (((

უცხოეთში

ფაქტები მოვლენები

22 მარტი ■ საკლესიო იუწყება

სკკპ XXVI ყრილობამდე დასახა: რა გაკეთდა?

„აჯადოლოთ საბჭოთა ეკონომიკური კავშირურთიერთობის ეფექტიანობა. უფროვნელეყოთ სოციალისტური ეკონომიკური ინტეგრაციის გაღრმავება ეკონომიკური ურთიერთდამოკიდებულება ერთ ჯერ ქვეყნებთან. გავაფართოოთ თანამშრომლობა გაერთიანებულ და ურთიერთსასარგებლო ურთიერთობებთან“.

სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1981-1985 წლებისა და 1990 წლამდე პერიოდის ძირითადი მიმართულებებიდან“.

ბოლო ოთხ წელიწადში თითქმის ოცდაათი პროცენტით გაიზარდა საქართველოს სს რესპუბლიკიდან საექსპორტო მიწოდების „მოცულობა. რესპუბლიკის მარკეთინგ საქონელმა ცხადყო თავისი სრული კონკურენტუნარიანობა საერთაშორისო ბაზარზე და საბჭოთა ეკსპორტში მუდმივი ადგილი დიაკავა.

ჩვენი რესპუბლიკის დღეევანდელ საგარეო-ეკონომიკურ კავშირურთიერთობებზე ესაუბრება ჩვენს კორესპონდენტს სსრ კავშირის საგარეო ეკონომიკის საბჭოს კომისიის თავმჯდომარე სსრ მინისტრთა საბჭოში **ბ. ელიასაშვილი.**

საგარეო ვაჭრობა ასახავს ყოველი სახელმწიფოს შინაგან ეკონომიკურ პოტენციალს. საქართველოს სს რესპუბლიკაში, საბჭოთა ხალხების ძმურ ოჯახში მიღწეულმა მასშტაბურმა სოციალურ-ეკონომიკურმა წარმატებებმა, რა თქმა უნდა, გავლენა მოახდინა მისი საგარეო-ეკონომიკური კავშირურთიერთობის განვითარებაზეც, — თქვა რ. ელიგულაშვილმა. — საქართველოს, რომელსაც ერთ დროს საზღვარგარეთ გაჰქონდა მხოლოდ მანგანუმი, სამეცნიერ-ლწმოლო ბალახები და ხალხურ ხელმარჯვეთა ნაწარმი, დღეს საექსპორტოდ გზავნის თანამედროვე ჩარხებს, ელმავლებს, ტექნიკურ მოწყობილობას, დამტვირთველებს, კოშკურა ამწეებს, ხელსაწყოებს, ფერომეტალურ ნედლეულს, ქიმიურ სასუქებს, მსუბუქი, კვების მრეწველობის ნაწარმსა და მრავალ სხვა პროდუქციას.

რესპუბლიკის 180 საწარმოს და ორგანიზაციის 300-ზე მეტი სხვადასხვა სახეობის ნაწარმი სსრ კავშირის საგარეო-სავაჭრო გაერთიანებების მეშვეობით მოოფლიოს 80 ქვეყანაში იგზავნება. საექსპორტო პროდუქციის ნახევარზე მეტს სოციალისტური ქვეყნები ყიდულობენ. ექსპორტის თითქმის ერთი მესამედი იგზავნება ინდუსტრიულად განვითარებულ კაპიტალისტურ სახელმწიფოებში.

— იქნებ განუმარტოთ მკითხველებს, რატომ აქვს ასეთი ორიენტაცია ჩვენს საგარეო-ეკონომიკურ კავშირურთიერთობას უწინარეს ყოვლისა სოციალისტური თანამშრომლობის ქვეყნებზე?

— ეკონომიკური ურთიერთდახმარების საბჭოს ქვეყნებთან სამეურნეო და სამეცნიერო-ტექნიკური ურთიერთმოქმედების გაღრმავებისადმი სწრაფვას მტკიცე საფუძველი აქვს. უდავოა შრომის საერთაშორისო სოციალისტური დანაწილების უპირველესი ნაბიჯი. ეკონომიკური ურთიერთდახმარების საბჭოს ქვეყნების ინტეგრაციული კავშირურთიერთობა, ურთიერთხელსაყრელი ვაჭრობა ხელს წყობს მათი სახალხო მეურნეობის ყველა დარგის განვითარებას, თითოეული მათგანის მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილებას იმ საქონლით, რომელიც სხვა ქვეყნებში იწარმოება. სოციალისტური თანამშრომლობა ხორციელდება გრძელვადიანი შეთანხმებების შესაბამისად, რომლებიც მჭიდროდ არის დაკავშირებული თანამეგობრობის წევრი ქვეყნების სახალხო მეურნეობის განვითარების პერსპექტივულ გეგმებთან. ეს გარკვეულწილად გვიცავს სტაქიური კაპიტალისტური ბაზრის მერყეობისაგან, მისი არაფიგარადობისაგან, კრიზისული მოვლენებისაგან და ა. შ

— ეკონომიკური ურთიერთდახმარების საბჭოს წევრი ქვეყნების უმაღლესი დონის ეკონომიკურმა თათბირმა, რომელიც შარშან მოსკოვში გაიმართა, უარყო პერსპექტივები დაუსახა უშუალოდ მოკავშირე რესპუბლიკებთან მომავე სახელმწიფოების პირდაპირ თანამშრომლობის. როგორია ეს პერსპექტივები ჩვენს რესპუბლიკასთან დაკავშირებით?

საქართველოს სს რესპუბლიკა ერთ-ერთია იმ ოთხ მოკავშირე რესპუბლიკას შორის, რომლებსაც პირდაპირი კონტაქტები აქვთ უნგრეთის სახალხო რესპუბლიკასთან. ფართოა ჩვენი თანამშრომლობის სფერო: ადგილმარეწველო კომპლექსის მართვით დაწყებული და სახალხო მოხმარების საქონლის წარმოებით დამთავრებული. კერძოდ, ამ თანამშრომლობის თვალსაჩინო მაგალითია უნგრეთი სპეციალისტების დახმარებით განახლებული წყნეთის საქაქრაელო ფაბრიკის სამავშო ტანსაცმლის ახალი მოდელები. მეტიც მეცნიერულ-ტექნიკური კონტაქტები დამყარდა საქართველოსა და უნგრეთის მონათესავე ინსტიტუტებსა და საწარმოებს შორის.

შარშან შემოდგომაზე საქართველოში გაიმართა ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის ეკონომიკისა და ტექნიკის დღეები. მთ ადგილეთ გამოვლენილ ორმხრივი დაინტერესება პირდაპირი კავშირურთიერთობის დამყარებთია და განვითარებით. ასე რომ, სოციალისტურ ქვეყნებთან საქართველოს სს რესპუბლიკის თანამშრომლობის ეს ფორმა რეალურ კონტურებს იძენს. დარწმუნებული ვართ რომ იგი პერსპექტიული იქნება.

— როგორია ჩვენი რესპუბლიკის საექსპორტო პროდუქციის ნომენკლატურის (ფაფარეულობისა და მისი კონკურენტუნარიანობის გადიდების შესაძლებლობანი?

რესპუბლიკის მარკეტი

ექსპორტის ნომენკლატურა მოქნილი ცნებაა, იგი ნიადაგ იცვლება იმის კვალობაზე, წარმოიშობა, დადდება თუ სხვადასხვა კონიუნქტურული მიზეზით მეცრდება მოთხოვნა ცალკეული საბუობის საქონლზე. ასე რომ, იქ რაოდენობრივი მაჩვენებელი მთავარი კრიტერიუმი არ არის. უმნიშვნელოვანესია ხარისხი. დღეს გამწვავებული კონკურენტული ბრძოლის პირობებში მხოლოდ მაღალხარისხოვან პროდუქციას შეუძლია დაიმკვიდროს ადგილი საერთაშორისო ბაზარზე.

ჩვენს ექსპორტში ბევრია ასეთი საქონელი და დარწმუნებით შეგვიძლია ვთქვათ, რომ ისინი უზრუნველყოფილი არიან უახლოეს წლებში საერთაშორისო ბაზარზე სტაბილური მოთხოვნით. იმ საქონელს, რომელსაც შეუძლია რეალურად უზრუნველყოს რესპუბლიკის საექსპორტო პოტენციალი, შეგვიძლია მივაკუთვნოთ ისეთი ცალკეული მასალები — გრანტები, მარმარილო, ტუფი და სხვ. — რომლებთაც ასე დიდია ალბათობა ეკონომიკური ეფექტიანობა. ბევრი უცხოეთის ფირმა იჩენს მათდამი ინტერესს. რესპუბლიკის სამინისტროებსა და ორგანიზაციებს, სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის „მონინსა“ და ქარხნის მიკროსქემებზე. ფოთის გემთშემკეთებელ-გემოსაშენებელი ქარხნ ი ს წყალქვეშა ფრთიანი თხომავლების „ალბეთის“ ახალ თაობებუ და მთელ რიგ სხვა ახალ საქონელზე.

რაოდენობრივ ზრდაზე ბევრად ფერო მნიშვნელოვნად მიგვაჩნია ჩვენი საქონლის კონკურენტუნარიანობის პრობლემა, ანუ მისი ხარისხის გაუმჯობესება, გაფილმეული სრულყოფა, მოღერნიზაცია. დარწმუნებული ვარ, რომ საქართველოს საექსპორტო მიწოდება უახლოეს წლებში შეიძლება გადიდდეს განსაკუთრებული მეცადინეობისა და კაპიტალდაბანდებების გარეშე, შინაგანი რეზერვების უფრო სრული გამოვლინისა და გამოყენების გზით. საქმე ეხება იმას, რომ ჩვენი საწარმოები იყენებენ უფრო მოქნილი, არ ჩამორჩებოდნენ თავიანთ კონკურენტებს. თორემ ჩვენ მოწმე ვხდებით იმისა, თუ როგორ კლებულობს მოთხოვნა საქონელზე, რომელმაც უკვე მოიპოვა ბაზრები.

**— საქართველოს კომპარტიის XXVI ყრილობაზე აღინიშნა, რომ ხელსაბრძოლი პირობები და მრეწველობის განვითარების დონე შესაძლებლობას გვაძლევს ვაჭარობოთ უნიკალური ჯიშის ყურძენი, ხილი, ბოსტნეული, ხი და გავაზრდოთ ჩვენი სამარეო ღვინოების, კონიაკების, ხილის კონსერვების ექსპორტი, რომლებიც ეკეთოთ ბევრად სჯობია მსოფლიოს მრავალი ქვეყნის პროდუქციას. შესაბამისი უფლების ხელმძღვანელებს დიდი ალბათობა აქვთ ამ ამოცანის წარმატებით გადაჭრისა. ეს ფაქტორი ჩვენ ბევრ ადგილას ვიცავ. ეს ასეა, ასეთია ეს ფაქტორ. ეს ასეა, ასეთია ეს ფაქტორ. ეს ასეა, ასეთია ეს ფაქტორ

ძმობისა და მეგობრობის საღამო

სახალთა კავშირის მწერალთა კავშირის ა. ფადეევის სახელობის ლიტერატურთა ცენტრალური სახლში გიმართა პოეზიის საღამო, რომელიც მიეძღვნა აფხაზური ლიტერატურის ფუძემდებლის დ. გულიას დაბადების 110 წლისთავს.

საღამო შესავალი სიტყვით გახსნა სსრ კავშირის მწერალთა კავშირის გამგეობის მდივანმა ი. სუროვეევმა. — დღევანდელი საღამო, — თქვა მან ერთდროულად ტრადიციული არის და ნოვატორული, რადგან ასე მასშტაბურად, ასე გამოკვეთილად ჩვენი აფხაზი კოლეგების ღიას პირველად გამოდიან მოსკოველთა წინაშე. სასიამოვნოა რომ აფხაზ პოეტებთან ერთად ამ ზეიმზე ჩამოვიდნენ ქართველი მწერლები, რომლებსაც საუკუნეების განმავლობაში ძმური მეგობრობა აკავშირებთ აფხაზ ხალხთან და მის ლიტერატურასთან. ჩვენ სიხარულით მივესალმებით ქართველ ძმებს ე. ფადეევის სახელობის ლიტერატურთა ცენტრალური სახლში. ეს ადგილი ერთ-ერთ ადგილია, სადაც ჩვენ ერთად ვიღებ ინსპირაციას, ერთად ვიღებ ენერგიას ჩვენ ერთად ვიბრძოლებ ჩვენ ერთად ვიბრძოლებ ... ეს ადგილი ... ეს ... ეს ... ეს